

ความล้มเหลวระหว่างเจตคติของนักศึกษาวิชาทหาร
ในกรุงเทพมหานคร ต่อการเรียนวิชารักษาดินแดน กับมโนทัศน์
ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

นายพิษณุ โชติวงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-645-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013954

116405096

THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTITUDE TOWARDS
LEARNING TERRITORIAL DEFENCE OF THE RESERVE OFFICER
TRAINING STUDENTS IN BANGKOK METOPOLIS AND THEIR
CONCEPTS OF CITIZENSHIP WITHIN A DEMOCRATIC SYSTEM

Mr. Pisanu Chotiwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของนักศึกษาวิชาทหารใน
กรุงเทพมหานคร ต่อการเรียนวิชารักษาดินแดน กับ
มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

โดย

นายพิษณุ โชติวงษ์

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

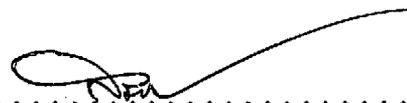
อาจารย์ที่ปรึกษา

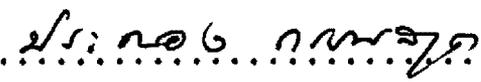
รองศาสตราจารย์ประคอง กรรณสูต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

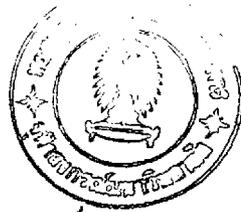
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง นิตยานุวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

..... กรรมการ
(อาจารย์ นิตา ชูโต)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของนักศึกษาวิชาทหารใน กรุงเทพมหานคร ต่อการเรียนวิชารักษาดินแดน กับ มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย
ชื่อผู้เขียน	นายพิษณุ โชติวงษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต
ภาควิชา	วิจัยการศึกษา
ปีการศึกษา	2529

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของนักศึกษาวิชาทหารต่อการเรียนวิชารักษาดินแดนกับมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชารักษาดินแดน และเปรียบเทียบมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย ระหว่างนักศึกษาวิชาทหารชายและหญิง ตัวอย่างประชากรทั้งหมด 520 คน เป็นนักศึกษาวิชาทหารชาย 261 คน นักศึกษาวิชาทหารหญิง 259 คน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชารักษาดินแดน ซึ่งผู้วิจัยสร้างตามมาตรฐานวัดเจตคติใช้สเกลตามแบบของลิเคอท์ และใช้แบบวัดมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตยของ วารี แสนสุข

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้นำแบบวัดทั้งสองชุดไปทดสอบนักศึกษาวิชาทหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลที่ได้มาตรวจและวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชารักษาดินแดน กับ มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษาวิชาทหาร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชารักษาดินแดน และการเปรียบเทียบมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดี ระหว่างนักศึกษาวิชาทหารชายและหญิง ใช้วิธีทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิต ชนิดข้อมูลที่ตัวอย่างประชากรไม่สัมพันธ์กัน โดยการทดสอบค่าสถิติที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. เจตคติต่อการเรียนวิชารักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารมีความสัมพันธ์ทางบวก กับมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = 0.3327$) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถทำนายได้ประมาณร้อยละ 11

เจตคติต่อการเรียนวิชารักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารชาย และนักศึกษาวิชาทหารหญิง มีความสัมพันธ์ทางบวก กับมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{xy} = 0.3940$ และ 0.2096 ตามลำดับ) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทั้งสองดังกล่าว สามารถทำนายได้ประมาณร้อยละ 15 และร้อยละ 4 ตามลำดับ

2. นักศึกษาวิชาทหารหญิงมีเจตคติต่อการเรียนวิชารักษาดินแดน ดีกว่านักศึกษาวิชาทหารชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาวิชาทหารหญิงมีมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดี ดีกว่านักศึกษาวิชาทหารชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Thesis Title   The Relationship Between Attitude Towards
Learning Territorial Defence of The Reserve
Officer Training Students in Bangkok
Metropolis and Their Concepts of Citizenship
within a Democratic System

Name   Mr. Pisanu Chotiwong

Thesis Advisor   Associate Professor Prakong Kannasut, M.Sc.

Department   Educational Research

Academic Year   1986

ABSTRACTS

This research was conducted to study the relationships between attitude towards learning territorial defence of the reserve officer training students and their concepts of citizenship within a democratic system, to compare the attitude towards learning territorial defence and the concept of citizenship between male and female students. The total samples were 520 reserve officer training students, 261 male students and 259 female students. The attitude test was developed by using the Likert Type Scales and the conceptual test used in Valee Sansuk's study.

The collected data were statistically tested in separated sex by using t-test. The correlation coefficient between the attitude scores and the concept scores of the reserve officer training students was calculated by using Pearson's Method.

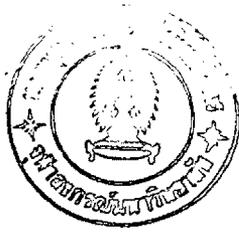
The findings are as follows :

1. The attitude towards learning territorial defence of the reserve officer training students had significantly positive correlation with the concepts of citizenship ($r_{xy} = 0.3327$), and its percentage of predictability was about 11.00.

The attitude towards learning territorial defence of the male students and female students had significantly positive correlation with the concepts of citizenship ($r_{xy} = 0.3940$ and 0.2096), and their percentage of predictability were about 15.00 and 4.00 respectively.

2. The female students had significantly higher positive attitude towards learning territorial defence than the male students.

3. The female students had significantly higher positive concepts of citizenship than the male students.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต ซึ่งได้ให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจน ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย
ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ซึ่งได้ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้

ขอกราบขอบพระคุณ พลตรีถนอม ชลออยู่ พันเอกปรีชา กิมมณี พันโทยุทธนา นครสันติภาพ พันโทสมักร ชินวงศ์ พันตรีวิจิตร นพชินวงศ์ และ พันตรีสมคิด นุชอุดม ที่กรุณาช่วยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชารักษาดินแดนให้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ เพื่อนและน้อง ๆ ภาควิจัยการศึกษาที่ได้ช่วยเหลือให้กำลังใจ และให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย และท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่สนับสนุนและให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยในการทำงานวิจัยนี้มาโดยตลอด

พิษณุ โชติวงษ์

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญญัตินี้.....	ฎ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ตอนที่ 1 เจตคติ.....	8
ความหมายของคำว่าเจตคติ.....	8
ลักษณะทั่วไปและธรรมชาติของเจตคติ.....	11
ชนิดของเจตคติ.....	14
องค์ประกอบของเจตคติ.....	15
ตอนที่ 2 มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีใน ระบอบประชาธิปไตย.....	18
พลเมืองดีตามทรรศนะของคนไทย.....	20
ตอนที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกรมการรักษาดินแดนและ นักศึกษาวิชาทหาร.....	23
ความเป็นมาของกรมการรักษาดินแดน.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ลักษณะการดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร	26
ตอนที่ 4 งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	33
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	33
งานวิจัยในประเทศ.....	36
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	49
ข้อค้นพบ.....	50
อภิปรายผลการวิจัย.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม.....	56
ภาคผนวก.....	62
ประวัติผู้เขียน.....	87

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบวัดเจตคติต่อการเรียน
วิชารักษาดินแดน แยกตามเพศ..... 47
2. การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบวัดมโนทัศน์ความเป็น
พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย แยกตามเพศ..... 48